

УДК 659.4

**С.В. ЧЕРНОБРОВКІНА****АНАЛІЗ PR-АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МЕТАЛУРГІЙНОГО ТА МАШИНОБУДІВНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ**

Проводиться дослідження PR - активності на українських підприємствах металургійного та машинобудівного комплексу. Для аналізу PR-активності проведено дослідження 17 металургійних та машинобудівних підприємств України. Аналіз побудованих профілів нинішньої та бажаної PR – активності показав, що металургійні та машинобудівні підприємства не приділяють достатньо уваги цієї області діяльності. Про це свідчить велика різниця між нинішнім та бажаним профілями.

**Ключові слова:** PR - активність, дослідження, профілі, металургійні та машинобудівні підприємства.

Проводится исследование PR - активности на украинских предприятиях металлургического и машиностроительного комплекса. Для анализа PR - активности проведено исследование 17 металлургических и машиностроительных предприятий Украины. Анализ построенных профилей нынешней и желаемой PR - активности показал, что металлургические и машиностроительные предприятия не уделяют достаточно внимания этой области деятельности. Об этом свидетельствует большая разница между нынешним и желаемым профилями.

**Ключевые слова:** PR - активность, исследования, профили, металлургические и машиностроительные предприятия.

The research of PR - activity on the Ukrainian enterprises of metallurgical and machine-building complex. For the analysis of PR - activity studied 17 metallurgical and machine building enterprises of Ukraine. PR - activity of each company was evaluated on five areas: organizing meetings, "round tables"; content of the web - site of the company; contacts with the media; participation in exhibitions; charitable activities. Analysis of constructed profiles of the current and desired PR - activity showed that the metallurgical and engineering companies do not devote enough attention to this area of activity. This is evidenced by a great difference between the present and desired profiles.

**Keywords:** PR - activity studies, profiles, metallurgical and machine-building enterprises.

**Вступ**

Рівень розвитку машинобудування - один з основних показників економічного і промислового розвитку країни, тому особливо важливо зберегти потенціал машинобудування, вжити заходи щодо стабілізації ситуації, підвищити інтерес до продукції і розробити стратегії входження на нові ринки. Металургійна промисловість України є однією з лідируючих галузей. За обсягом металопродукції, яка йде на експорт, Україна посідає третє місце.

**Аналіз стану питання**

Металургійні та машинобудівні підприємства України, як найбільш значимий і прибутковий сектор національної економіки, від рівня якого залежить промисловий потенціал держави, постійно перебувають у центрі уваги суспільства. Машинобудування України представлено підприємствами Київської, Запорізької, Дніпропетровської, Одеської, Луганської та Харківської областей. Якщо коротко охарактеризувати промисловість найбільших міст України, то варто зупинитися на Києві, Харкові та Дніпропетровську, які займають перші місця за кількістю населення. Промисловість Києва щорічно обумовлює приріст ВВП до 20%. У Київській області знаходяться в основному металообробні та машинобудівні підприємства, а також заводи-виробники будівельних матеріалів. Підприємства Харкова орієнтовані на такі промислові сфери, як машинобудування і металообробка. Промислові підприємства Дніпропетровська здійснюють видобуток руд, що обумовлено наявністю Дніпропетровського буровугільного басейну. В даному регіоні України розвинене машинобудування, на Дніпропетровських підприємствах здійснюється виробництво труб.

Регіонально найбільші металургійні підприємства знаходяться на Донбасі, у Дніпропетровській області і в місті Кривий Ріг.

Серед цих підприємств можна виділити:

- ВАТ «Арселор Міттал Кривий Ріг» - найбільше в Україні підприємство з виробництва сталі;
- ВАТ «Північний ГЗК» - найбільше гірничодобувне підприємство в Україні і в Європі, розташоване в Кривому Розі, де здійснюється повний цикл з підготовки залізородного концентрату і окатишів;
- ВАТ «Металургійний комбінат «Азовсталь»- підприємство-монополіст по випуску деякої продукції металопродукату;
- ВАТ «Авдіївський коксохімічний завод» - найбільше підприємство не тільки в Україні, але й в Європі з виробництва високоякісного коксу для підприємств;
- ВАТ «Маріупольський металургійний комбінат ім. Ілліча» - найбільше в Україні підприємство з виробництва чавуну і сталі.

Чим більшу частку ринку займає підприємство, тим більшу увагу йому доводиться приділяти захисту активів і репутації. У цьому і полягає головна мета PR великого підприємства - створення стабільного іміджу з великим запасом міцності, здатного витримати можливі кризи. І необхідна умова досягнення цієї мети - організація ефективної PR-служби. На сьогоднішній день на українських підприємствах металургійного та машинобудівного комплексу відсутні не тільки PR-відділи, але і назви посад, пов'язаних з PR-діяльністю.

**Мета дослідження**

Метою даного дослідження є визначення PR-активності на українських підприємствах

металургійного та машинобудівного комплексу.

#### Матеріали дослідження

Під PR - активністю будемо розуміти діяльність підприємств у напрямі зв'язків з громадськістю.

Для аналізу PR - активності нами було проведено дослідження 17 металургійних та машинобудівних підприємств України. PR - активність кожного підприємства оцінювалась по п'яти напрямам:

- організація зустрічей, «круглих столів»;
- наповнення web- сайту підприємства;
- контакти зі ЗМІ;
- участь у виставках;
- благодійна діяльність.

Основними об'єктами PR- активності стали:

- A. Державні органи влади та громадськість.
- B. Інвестори, акціонери, споживачі, потенційні партнери України.
- C. Співробітники підприємства
- D. Зарубіжні інвестори, споживачі, потенційні партнери.

Для аналізу ми використовували оціночну шкалу, яка вимагає бального заповнення по п'яти напрямам чотирьох об'єктів за шкалою від 0 до 5 балів:

- 0- означена діяльність відсутня;
- 1- ведеться мінімальна робота на низькому якісному рівні;
- 2- дещо проводиться, але рівень незадовільний;
- 3- означена діяльність частково проводиться на задовільному рівні;
- 4- означена діяльність практично вся проводиться з невеликими зауваженнями;
- 5- означена діяльність присутня у повному обсязі на високому рівні.

У таблиці 1 наведено результати бальної оцінки PR - активності металургійних та машинобудівних підприємств.

Таблиця 1 – Результати бальної оцінки PR - активності металургійних та машинобудівних підприємств

Напрямок PR- активності	Об'єкти PR- активності							
	A. Державні органи влади та громадськість		B. Інвестори, акціонери, споживачі, потенційні українські партнери		C. Співробітники підприємства		D. Зарубіжні інвестори, споживачі, потенційні партнери	
	Поточний стан	Бажаний стан	Поточний стан	Бажаний стан	Поточний стан	Бажаний стан	Поточний стан	Бажаний стан
1.Організація зустрічей, «круглих столів»	1,88	5,0	2,41	5,0	2,65	5,0	2,41	5,0
2.Наповнення web- сайту підприємства	2,94	5,0	3,29	5,0	1,71	5,0	3,06	5,0
3. Контакти зі ЗМІ	1,65	5,0	1,65	5,0	1,18	5,0	1,53	5,0
4.Участь у виставках	2,12	5,0	2,53	5,0	1,71	5,0	2,71	5,0
5.Благодійна діяльність	1,82	5,0	1,29	5,0	2,35	5,0	1,12	5,0

У таблиці 2 розроблено робочий бланк для побудови профілів PR- активності металургійних та

машинобудівних підприємств.

Таблиця 2 – Робочий бланк для побудови профілів PR- активності металургійних та машинобудівних підприємств

Об'єкти PR- активності	Сума балів		Середній бал	
	Поточний стан	Бажаний стан	Поточний стан	Бажаний стан
A. Державні органи влади та громадськість	10,41	25,0	2,08	5,0
B. Інвестори, акціонери, споживачі, потенційні партнери України	11,17	25,0	2,23	5,0
C. Співробітники підприємства	9,6	25,0	1,92	5,0
D. Зарубіжні інвестори, споживачі, потенційні партнери	10,83	25,0	2,17	5,0
УСЬОГО:	42,01	100,0	8,4	20,0



Рисунок 1 – Зіставлення профілів нинішньої та бажаної PR- активності металургійних та машинобудівних підприємств України

Аналізуючи побудовані профілі нинішньої та бажаної PR - активності, представлені на рис.1, бачимо, що металургійні та машинобудівні підприємства не приділяють достатньо уваги цієї області діяльності. Про це свідчить велика різниця між нинішнім та бажаним профілями.

Для кількісного зіставлення профілів PR- активності розрахуємо відхилення оцінок бажаної та нинішньої PR - активності (табл.3).

За результатами дослідження нами побудовано профілі PR - активності декількох підприємств, а саме: ПАТ «Верхньодніпровський машинобудівний завод»,

Таблиця 3 – Відхилення оцінок профілю бажаної PR- активності від нинішньої

Профіль нинішньої PR- активності металургійних та машинобудівних підприємств України		Профіль бажаної PR- активності металургійних та машинобудівних підприємств України		Відхилення середніх оцінок
Об'єкти PR- активності	Середня оцінка	Об'єкти PR- активності	Середня оцінка	
A	2,08	A	5,0	-2,92
B	2,23	B	5,0	-2,77
C	1,92	C	5,0	-3,08
D	2,17	D	5,0	-2,83

ПАТ «Харківський машинобудівний завод «Світло шахтаря». З графіків ми бачимо, що рівень

PR- активності різний, але бажаного рівня немає у жодного підприємства (рис 2, 3).



Рисунок 2 – Профіль PR- активності ПАТ «Верхньодніпровський машинобудівний завод»

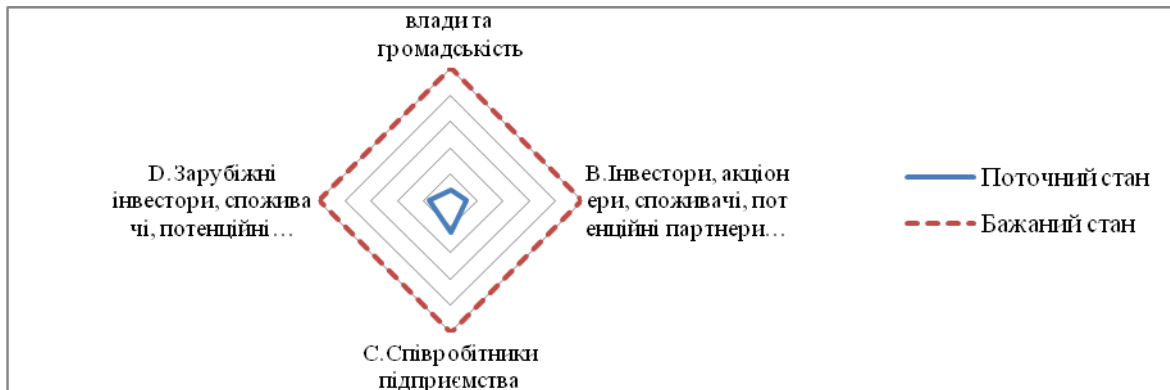


Рисунок 3 – Профіль PR - активності ПАТ «Харківський машинобудівний завод «Світло шахтаря»

**Висновки**

В результаті дослідження PR - активності на українських підприємствах металургійного та машинобудівного комплексу виявлено, що вищезначені підприємства не приділяють достатньої уваги цієї області діяльності. Про це свідчить велика різниця між нинішнім та бажаним профілями.

Констатація негативних сторін в організації PR-діяльності досліджуваних підприємств не спростовує їх значного потенціалу, пошуків креативних підходів до способів позиціонування підприємства як важливої ланки в роботі з підвищення конкурентоспроможності підприємства. Це стимулює ініціативу із вдосконалення організації PR-процесу на підприємстві, що знайде відображення у результатах діяльності підприємств.

**Список літератури**

1. <http://www.ukrstat.gov.ua/> Офіційний сайт Державної служби статистики України
2. <http://ukr.segodnya.ua>

3. Ягельська К. Ю.. PR-діяльність металургійних підприємств / К.Ю. Ягельська // *Економічні інновації*. – Вып. 30: Локальные экономические системы в экономическом, социальном и экологическом пространстве: сб. науч. Работ. – Одесса: Ин-т проблем рынка и экономико-экологических исследований НАН Украины, 2007. – С. 385-392.
4. <http://www.ukr-prom.com/>
5. [http://www.shaht.kharkov.ua/files/index\\_1.html](http://www.shaht.kharkov.ua/files/index_1.html)
6. <http://minprom.ua/digest/173393.html>

**References (transliterated)**

1. <http://www.ukrstat.gov.ua/> Oficijnyj sajt Derzhavnoyi sluzhby`staty`sty`ky` Ukrainy`
2. <http://ukr.segodnya.ua>
3. Yagel's'ka K. Yu.. PR-diyal'nist` metalurgijny`x pidpry'yemstv / K.Yu. Yagel's'ka // *Jekonomicheskie innovacii*. – Vyp. 30: Lokal'nye jekonomicheskie sistemy v jekonomicheskom, social'nom i jekologicheskom prostranstve: sb. nauch. Rabot. – Odessa: In-t problem rynku i jekonomiko-jekologicheskikh issledovaniy NAN Ukrainy, 2007. – P. 385-392.
4. <http://www.ukr-prom.com/>
5. [http://www.shaht.kharkov.ua/files/index\\_1.html](http://www.shaht.kharkov.ua/files/index_1.html)
6. <http://minprom.ua/digest/173393.html>

Надійшла (received) 04.05.2016

*Бібліографічні описи / Библиографические описания / Bibliographic descriptions*

**Аналіз PR - активності підприємств металургійного та машинобудівного комплексу України/ С. В. Чернобровкіна // Вісник Національного технічного університету „Харківський політехнічний інститут» (економічні науки). – Х.: НТУ „ХПІ”. - 2016. - № 28(1200) - С. 14-17. Бібліогр.: 6 назв. – ISSN 2519-4461**

**Анализ PR – активности предприятий металлургического и машиностроительного комплекса Украины/ С. В. Чернобровкіна // Вестник Национального технического университета „Харьковский политехнический институт» (экономические науки). – Х.: НТУ „ХПІ”. - 2016. - № 27(1200) - С. 14-17. Библиогр.: 6 назв. – ISSN 2519-446**

**Analysis of PR - activity of the enterprises of metallurgical and machine-building complex of Ukraine /S.V.Chernobrovkina // Bulletin of National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute" (economic sciences). – Kharkiv: NTU "KhPI". - 2016. - № 28(1200) - P. 14-17. Bibliogr.: 6. – ISSN 2519-4461**

*Відомості про авторів / Сведения об авторах / About the Authors*

**Чернобровкіна Світлана Віталіївна** – асистент кафедри економіки і маркетингу НТУ «ХПІ», м. Харків. ; тел.: (067) 783-20-09; e-mail: svetik.v.cher@gmail.com

**Чернобровкіна Светлана Витальевна** – асистент кафедри економіки і маркетингу НТУ «ХПІ», г. Харьков. (067) 783-20-09; e-mail: svetik.v.cher@gmail.com

**Chernobrovkina Svetlana Vitalievna** – Assistant of the Department of Economics and Marketing NTU "KhPI", Kharkov (067) 783-20-09; e-mail: svetik.v.cher@gmail.com